

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Asszisztens kéziratok visszaadása
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Küzdelem a tanulók lelki tisztaságáért.*

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi tankerület főigazgatójához a tanuló-ifjúság erkölcsi nevelésének hatóságosabbá tételéről, helyesebben az ifjúság eredményes erkölcsi nevelését meggyorsító körülmények ellensúlyozásáról. Elrendelte, hogy az igazgatók, tanárok és iskolaorvosok kíséreljék figyelemmel a tanulók lakásviszonyait, ügyeljenek a diákok esetleges éjjelezéseinek megakadályozására s egyúttal közhírré tette, hogy felszólította a belügyminisztert az iskolák szomszédságában levő mulatóhelyek megrendszabályozására és hogy kezdeményező lépéseket tett az erkölcstelen képek és könyvek terjesztésének megállítására. Rendeletének intézkedő részeit igen okos és nemes bevezetés előzi meg az iskola azon kötelességéről, mely rá az ifjúság lelki és testi tisztaságának megőrzése tekintetében hárul.

Apponyi rendeletét nagyon hasznos, esetleg eredményes, de azért még mindig

*) Az »Alkotmány« tegnap számában jelent meg Göröcsöninek ez a pompás cikke, mely Nagyváradon most kétszeresen aktuális. Szerk.

csonka intézkedésnek tartjuk. Igen hasznos és esetleg eredményes lesz ez az intézkedés, mert megismerteti a tanársággal a miniszter álláspontját, ez pedig a minden kezdeményezést felülről váró tanárságnál ezen álláspontnak hamarosan nagy hódítását jelenti. A gondolkodásmódnak elfogadása azonban nem jelenti ennek a gondolkodásmódnak az életben való megvalósítását is s éppen ezért tartjuk csonkának Apponyi rendeletét, mert kötelező erejűeknek deklarál ugyan eredményekre képesítő elveket de nem jelöli meg pontosan ezen elvek érvényesítésének módjait. Hogy az igazgatónak, az osztályfőnöknek s a tanároknak gondolkodni kell deákjaik otthonával, szállásával, iskolán kívüli életével, ez nem újság, ezt az utasítás s a rendeletek eddig is megkivánták s ezt a gondoskodást valamire való intézetek eddig is végezték. Figyelt az iskola arra is, hogy tanulói ne járjanak mulatóhelyekre, ne éjjelezenek, ujjat tehát ezzel sem mond a rendelet. A belügyminiszter felszólítása az iskolák közelemben levő mulatóhelyek megrendszabályozására csak a régi kötelességek teljesítésére való figyelmeztetés, a pornografia

elleni kezdeményező lépéseket pedig nem részletezi. Az a hibája tehát e rendeletnek, hogy igen szépen és szabatosan megállapítja ugyan az iskola kötelességeit az erkölcsi nevelés tekintetében, de alig megy túl az elvek megállapításán s a mi még a legnagyobb hibája, egyetlen intézkedések sincs büntető szankciója.

Ha a klinika betegeit meg lehetne gyógyítani azzal, hogy felolvassuk előttük a betegségükről szóló elméleteket, ez a rendelet is eredményes lehetne. De a betegek nem az elméletől, hanem a késtől gyógyulnak meg, melylyel kivágnák szervezetükből a rothadt és rothasztó részeket. Nem elég tehát pusztán az erkölcsi nevelés elveinek rendeletekbe való lenyomatása, a gyógyítás elmélete mellé oda kell adni a gyógyító, a beteg részeket kímélő kést is. Hatalmazza fel a miniszter az igazgatókat, hogy eltírhassák azonnal diákjaikat az erkölcsi kifogás alá eső lakásokon való tartózkodástól; jelentse ki, hogy nincs többé helye az iskolában, a lebutokban másod vagy harmadizben megcsipett fiúnak; ki kell tiltani azokat is, a kik pajtásaiknak pornografikus képet és könyvet adnak vagy azok figyel-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az öreg pohárszék.

Írta: A. Allen Tower.

Egy dülbötön mendégéltek. A környék csendes volt és kihalt, sehol sem lehetett látni élő lelket. A férfi karját a leány derekára fűzte és gyengéden nézett reá.

— Ez az utolsó sétánk, — szólt a férfi.
 — Ma délután vissza kell mennem a ködös és füstös Londonba.

— Igen! — sóhajtott a leány és viszonozta a férfi gyengéd kézzorítását. — Nagyon foglak nélkülözni.

— Hisz nem maradok sokáig, — szólt a férfi gyöngéden.

Megállottak; a férfi megcsókolta a piruló leányt, aki bátortalanul viszonozta a csókot.

— Igazán szeretsz, Jenny?

— Azt te tudod legjobban, Frank.

— És ha három hónap múlva visszatérek, eljössz felém? Három hónap hamar elmúlik.

— Igen, ha úgy akarod.

— Hogy akarom-e? De mennyire, kis csacsikám! Még egy csókot, aztán megyek vissza a városba.

— Még csak dél van. Gyere velem haza és utazz ebéd után.

Megindultak. Utközben így szólt a férfi:
 — Nagyapád nem igen fog örülni jöveletemnek.

— Miért?

— Alig egy hétig laktam nála és már is megakarom fosztani két legdrágább kincsétől.

— Még nem a tied az a kincs.

— Az egyik már igen. Te az enyém vagy.

— Igen, de az öreg pohárszéktől sohasem fog megválni a nagyapó. Azon csüng legjobban a világon.

— Még egyszer meg kell kísérlenem. Ugy-e, nagyon öreg a pohárszék?

— Nagyapa több, mint nyolcvan esztendő és azt állítja, hogy a pohárszék már akkor öreg volt, amikor ő született. Valószínűleg nagyon értékes.

— Igen, mert eredeti. A legtöbb ember nem sokat adna érte, de nekem nagyon tetszik. Azért szeretném megvenni.

— Akkor még egyszer beszélnem kell veled.

Gaffer Short és felesége, Gammer a tűzhelynél ültek.

— Frank Stone ma elutazik, szólt Gaffer. Összeállítottad a számláját? Rakás pénze van annak az embernek.

Gammer feltette pápaszemét, egy fiókból elővette, a számlát és átnyujtotta férjének.

— No, ez ugyan nem sok, szólt Gaffer. A tegnapi ebédért nem számítottál fel semmit.

— Mert a tegnapelőtti melegítette föl. A főzelékért három pencét számítottam fel.

Gaffer bátra támaszkodott székében és hallgatott. Kis vártatva így szólt:

— Még is változtatni kellene ezen a számlán. Töröld ki a főzelékért felszámított három pencét és irjad a helyébe: Sült: egy shilling. Észre sem fogja venni, pénze meg van elég. És aztán szerelmes a lányunkba.

Visszaadta Gammernek a számlát.

— A tejért is csak fél pennyt számítottál fel egy napra, folytatta. Nyugodtan csinálhatsz belőle egy egész pennyt. Nem, nem. Magam is tudom, hogy nem ivott meg annyit, de ihatott volna, mert a tejnek készen kellett állni. Jobb lesz, ha sietsz, mert mindjárt itt lesz.

Ekkor jöttek haza Jenny és Frank ebédre.

— Nem adná el nekem ezt az öreg pohárszéket, kérdezte Frank, amikor felkelt az asztaltól.

— Nem, nem uracskám, felelte az öreg.

Uj üzlet!

Most nyílt meg

Uj üzlet!

Van szerencsénk értesíteni, Nagyvárad és Biharvármegye n. é. vevő közönségét, hogy üzletünket tetemesen megnagyobbítva február hó 1-én a »Bazár épületben« Rakóczy-ut 2. szám megnyitottuk.

Tisztelettel
Klein Géza és Ödön
 confectio, női divat és menyasszonyi kelengyék nagyáruháza.

mét ilyenekre felhívják. Az erkölcsi romlottság veszedelme olyan nagy már a középiskolákban, hogy itt elvek hangoztatásával, és humánus félrendszabályokkal boldogulni, javítani többé nem lehet. Itt csak drákói szigorúságu rendszabályok segíthetnek. Hallom az ellenvetést, hogy nem helyes az okoskodásom, mert ezek a szigorú rendszabályok tulajdonképpen nem a fiukat, hanem a szüleiket sújtják — de éppen arra gondolok, hogy olyan rendszabályokhoz kell nyulni, amelyek súlyát a szülői ház is megérzi. Mert a mely családban foglalkoznak a gyermekkel, a hol törődnek annak szórakozásaival, pajtáskodásával, ott nem kelt majd érvényesíteni ezeket a szigorú rendszabályokat. A szigorú büntetések azokat a szülőket fogják sújtani, akiknek hekuba a gyerekük; akik miatt egész délutánokat csavaroghat, olvashat Fidibuszt és Magyar Figarót s akik ha szorul a kapca, nem restelnek egy-egy hamis bizonyítvánnyal sietni a bajba jutott trónörökös megmentésére. Ha az iskolai törvények bajjal, kellemetlenséggel, fölösleges költséggel fenyegetik a szülőket, akkor majd a szülők is igyekeznek megelőzni a baj bekövetkezését, s törődnek gyermekeik nevelésével: Oportet, ut liant scandala. Négy-öt esetben kell csak könyörtelenül végrehajtani a szigorú rendelkezéseket s többször nem kerül a sor alkalmazásukra. Ha a miniszter nem lesz olyan gyöngén jószívű, hogy visszaengedi az iskolába a Szomori miatt kicsapott három nagyváradi diákot, akkor tudom, hogy annak az iskolának növendékeit nem a tanárok, nem is az iskola, hanem szüleik fogják éber figyelemmel és ha kell nádpálcával is visszatartani a mocskos irodalom olvasásától.

A pornográfia dolgában is határozot-

tabb és erélyesebb intézkedéseket várunk a minisztertől. Mik azok a megígért kezdeményező lépések? Már ebben a rendeletben is lehetne belőlük látni néhányat. Az igazgatóknak kötelességüké kellene tenni, hogy mindazon könyvkereskedéseknek elkerülését ajánlják a szülőknek, amelyekben pornografikus munkákat árusítanak, hogy kiméletlenül feljelentsék — és mindaddig jelentgessék, míg csak eredményt nem érnek el — mindazokat a papirkereskedéseket és trafikokat, melyek iskolájuk közelében kirakataikba szemérmetlen képeket raknak s végül, hogy könyörtelenül eljárjanak a mocskos könyvek továbbadásán rajta kapott fiukkal szemben. Ha azonban már bejelenti a miniszter, hogy kezdeményező lépéseket fog tenni a pornográfia ellen, hiszszük, hogy ezek a kezdeményező lépések a sajtótörvénynek oly irányban való megalkotását fogják előmozdítani, amint azt az Országos Pázmány Egyesületnek Turi Béla által készített s ma már az országgyűlés előtt fekvő kérvénye ajánlja.

Lehetne azonban valamelyest segíteni a pornográfia által okozott nagy bajokon már a törvény meghozatala előtt is. Ha van a közlekedési miniszternek joga ahhoz, hogy megvonja a postai szállítás kedvezményét a nemzetünket gyalázó hirlapoktól, nem hiszem, hogy meg nem tehetné ezt a pornografikus újságokkal. Amely lapot egy esztendőn belül kétszer vagy háromszor elítéltek szemérmesítő közlemények miatt, azt nem volna szabad többé a postán szállítani, mert abban csak a szennyet, a mérget, romlott lelkű himpellérek, mások megrontására alkalmas gyalázatoságait segítik tovább terjedni. A Fidibusz, Magyar Figaro és Kis Élclop postai bojkottját ki kellene terjeszteni azokra a vállalatokra is, ame-

lyek — mint a Magyar Országos Lap-tudósító — ezer kötet számára dönlük vidékre a leggyalázatosabb munkákat, vagy pedig a külföld könyvpiacának elárasztásával teszik odakünn gyűlöltté és megvetetté a magyar nevet. Akad olyan vállalat is, amelyiknek megrendeléseit a főposta közvetíti — főpostafiók 237 — az ilyesmit egy tollvonással elpusztíthatná a kereskedelmi miniszter, úgy a posta-igazgatóság.

A fődolog az — s Apponyi legújabb és igen jószándéku rendeletének bírálata-nál is ebből indultunk ki — hogy ne elvek hangoztatásával küzdjünk azoknak a hitvány embereknek gonoszága ellen, akik a pornográfiával nemzetünk jövőjét teszik már ma tönkre hanem konkrét intézkedésekkel. Az egész magyar közéletnek, multnak és jelennek úgy is az volt és az ma is a legnagyobb baja, hogy tulbecsülte az elvi kijelentéseket s az elvek ünnepélyes hangoztatásának szivárványa után szaladott, kevésre becsülte a görög tüzes környezetbe nem illő apró ténybeli előnyöket.

Görcsöni Dénes.

Lesz-e mozgósítás? A mozgósításról szóló hírek izgatottságot keltettek mindenfelét igy nálunk is, mivel első sorban a 7. hadtest mozgósításáról volt szó, amelyhez Nagyvárad és Biharmegye is tartozik. Mint a fővárosi lapok közlik, a »Magyar Tudósító« ezekre a híresztelésekre vonatkozólag illetékes helyen kérdést intézett és onnan azt a megnyugtató értesítést kapta, hogy ezekből a híresztelésekből egy szó sem igaz. Harcászati gyakorlatok éles töltnyekkel minden évben tartatnak; a hadvezetőség azonban újabb a mezei kártételek lehető elkerülésére törekszik és evégből ezeket a harcászati gyakorlatokat nem mint rendszeren július és augusztus, hanem február és március havában

Nem tudok megválni tőle. A leány nem elég önnek?

— Ugyan nagyapa, add már el ezt az öreg butort, kérlelte Jenny. Neked is jól fog esni egy kis pénz. Ezt meg kell fontolni.

— Mennyit adna érte? kérdezte Gaffer.

— Hetvenöt fontot.

— Szép kis összeg, szolt az öreg, de hiába, nem tudok megválni tőle.

— Adok még hozzá valamit, szolt újra Frank. Mondjuk adok érte kerek száz fontot.

— Minthogy elutazik, bizonyára óhajtja látni a számláját. Ime, ide irtam fel pontosan mindent.

Frank kifizette a számlát, anélkül, hogy átnézte volna. Az öreg nyugtázta az összeget; amikor a pénzt zsebre vágta, így szolt:

— Tehát visszajön, hogy elvegye a leányunkat?

— Három hónap múlva, felelt a fiatal-ember. De azért nem vesztik el egészen.

— Igen, igen, tudom. Ő azért mindig a mi leányunk marad.

— Igen, az maradok, jegyezte meg Jenny.

— Ezért gondoltam, hogy eladja nekem az öreg pohárszékét, folytatta Frank.

— Lássá, válaszolt Gaffer, ha vár, akkor ingyen megkapja. Halálunk utáé ugyis Jennyé lesz. Mi ugyis öregek vagyunk már.

— Megigyzem még, hogy londoni otthonunkban akarnám felállítani, hogy Jenny ne érezze hiányomat és ne legyen olyan egyedül, ha nem leszek otthon.

— Ez már szép dolog!

— És száz font nem éppen olyan megvetendő összeg, tette hozzá Frank. Jöjjön,

mister Short, ön nagyon jól tudja, hogy a pénzt mindig lehet használni. Legyen okos, adja el nekem ezt az öreg pohárszékét. Most mindjárt el is vinném magammal s ha azután Jenny három hónap múlva bevonul új otthonába el lesz ragadtatva, ha ott újra lát-hatja.

— Hisz akkor elég időnk van a meg-gondolásra, dörmögött az öreg.

— Nem, nem, én most akarok tisztába jönni, erősködött Frank. Talán akkor más nézetem lesz.

— És talán ön is.

— Én nem. Az ki van zárva, szolt Frank és néhány bankjegyet vett elő.

— Mégis csak engednem kell, — sóhajtott az öreg, — Nagyon fáj, hogy meg kell tőle válnom. Mintha csak a testemnek egy részétől válnék meg.

Eközben vékony, ráncos kezeit kinyújtotta a pénz után és gondosan megolvasta a bankjegyeket.

— Megyek és gondoskodom az elszállításról, — szolt Frank boldog mosolylyal. — Mindjárt magammal akarom vinni.

— Az jó sokba fog kerülni.

— Nem tesz semmit. Megéri a pénzt. Jer, Jenny, kísérelj el.

Mindketten elhagyták a házat.

Gaffer előszedte a bankjegyeket és gondosan megvizsgálta őket.

— Valamennyi jó, — mormogta megelé-gedetten.

A két öreg azután a tüzhely mellett ülve elbűsösködtek. Csak akkor ébredtek fel ismét, amikor Jenny és Frank visszatértek. A pohár-

székét gondosan kivitték az ajtó elé és egy kocsi-ra tették, amelyet Frank bérelt.

— Tehát három hónap múlva visszajön, hogy elvegye a leányt? — kérdezte Gaffer.

— Igen, becsületszavamra, — felelt Frank. — Megígértem Jennynek és ő várni fog reám. Ugy-e Jenny?

— Igen Frank, — felelt a leány örömtől sugárzó arccal.

— Gyorsan el fog múlni az idő, kedve-sem, most azonban mennem kell.

Az ifju elbucszott; Jenny elkísérte a vasúthoz. Utközben csak keveset beszéltek.

Amikor a vonat indulófélben volt, Jenny így szolt:

— Jól vigyázz az öreg pohárszékre!

— Okvetlenül, — felelt Frank az ablakon át és kendőjével integetett, amikor a vonat elrobogott.

Amikor a vonat berobogott Londonba, Frank már tisztában volt a lelkiismeretével.

— Hm! — gondolta, — kicsike elég csinos és takaros, hogy az ember agyonüsse vele unalmas óráit. De feleségül venni! Olyan ostoba még sem leszek. És mennyire szeret! És hogy tud pirulni! Ilyesmihez a londoni lányok nem értenek. Azó nem ilyen rom-latlanok. Reményilem nem fogja tulságos tra-gikusán venni a dolgot. A sziv nem szakad meg olyan könnyen, mint a költők állítják. Mielőtt a három hónap lejárna, el fog felej-teni és már valamelyik fiatal földijével fog flirtelni.

Vállalt vonogatta és felállt, hogy felöltse köpenyegét. Tíz perc múlva a vonatnak Lon-

tartják meg. Szemben ezen cáfolattal arról értesülünk, hogy a dolog egészen komoly s a katonai behívók szétküldése iránt már meg is tették az intézkedéseket.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 18.

Elnök: *Füst* Gyula.

Az ülés az ujoncjavaslatok tárgyalásával kezdődik.

Kmetz Károly az első szónok. Erősen meg kell bélyegeznie Maniu multkori kirohanását. Nem elszólás volt a beszédében használt kifejezés, hanem előre megfontolt szándékkal elkövetett orvtámadás. Meg kellene kövezni a romlott vérű árulót. Igyekezünk kellene odahatni, hogy a jövőben ilyen vakmerő inzultusok ne érhessenek bennünket. (Általános helyeslés.) Batthányi Tivadar gróf tegnap felemlítette Morse képviselő reichsrati felszólalását. Ez az inperitinas interpelláció.

Elnök figyelmezteti, hogy erős kifejezéseket nem szabad használni. másként is lehet kritizálni. Isten őrizzen meg bennünket, hogy nálunk is olyan parlamenti viszonyok legyenek, mint Ausztriában.

Kmetz Károly áttér azután az ujoncjavaslat megvitatására, s úgy találja, hogy az önálló bank felállítását és az ujonclétszám felemelését nem szabad párhuzamban említeni. Az önálló bank kérdéséhez a függetlenségi párt egész reputációja hozzá van kötve.

Kmetz Károly: Minthogy a kormány tagjai iránt a legnagyobb bizalommal viseltetik, az ujonclétszám kiegészítéséről szóló törvényjavaslat elfogadja. (Helyeslés.)

Pop Cs. István: Nem szándékoztam szólani.

Több hang: Hát akkor ülj le!

donban kell lennie. Csakhamar újra leült. Arcán halvány mosoly futott át.

— De hát mi lesz a pohárszékkel? Isten tudja, ha nem udvarolok olyan tüzesen a leánynak, aligha jutottam volna hozzá! Száz font. Nevetségesen olcsó! Még egyszer annyit hozok ki belőle.

Ugyanakkor Jenny meglegedetten ment haza az állomásról. Senki sem olvasta le az arcáról, hogy épp az imént bucsuzott el kedvesétől.

Énekelve lépett be házukba.

— Az öregek még mindig a tűzhelynél ültek.

— Nos, lányom, elment? — kérdezte Gaffer.

— Igen, nagyapa.

— Hát nem bántódom a kedvesed után?

— Csak éppen annyit, amennyit szükséges, — felelte Jenny.

— Sohasem fogod viszontlátni.

— Azt ugyis tudom, — szólt egykedvűen a lány és hozzáfogott az asztal megterítéséhez.

A vacsorát hamar költötték el. Asztalbontás után az öreg megszólalt:

Mégis csak üres a szoba a pohárszék nélkül.

— Az igaz, — hagyta helyben a felesége.

— Jó, — szólt végre Gaffer — és végigmustrálta az üres falat, ahol azelőtt a pohárszék állott. Vegyél tollat és papírost Jenny és írd a gyárosnak, hogy küldjön egy ujat. De ne felejtse el megírni, hogy éppen olyat küldjön, mint az utolsó volt. A címe ott van valahol felírva a naptárban. Az Old Streeten lakik valahol Londonban.

Pop Cs. István: Foglalkozik Batthányi Tivadar gróf beszédével, aki úgy beszélt, mint egy arisztokrata; a főúr szokott beszélni, ha a jobbágyáról van szó. Maniu beszédének viharos következményeit az okozta, hogy nem tartotta célzatosnak a magyar ezrednyelv behozatalát. Pedig két nagy férfi, Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf erre vonatkozó és már egyszer elmondott beszédét érdemes volna még egyszer meghallgatni. Ugy tudja, hogy Apponyi Albert gróf nem engedett az elveiből. (Ugy van! Éljen!) Apponyi Albert gróf sem hive annak, mint a beszédből kitűnik, hogy magyar legyen az ezrednek nyelve. Eltér a tárgytól.

Elnök: Ne tessék eltérni a tárgytól.

Pop Cs. István: Azokra a támadásokra felelek csak, amik tegnap értek engem másfél órán keresztül. Az ujoncjavaslatokat tekintettel arra, hogy a kormány iránt is bizalmatlan, nem fogadja el.

A megértés politikája.

Wekerle Sándor miniszterelnök. Maniu képviselő multkori beszéde egyenesen vakmerőség volt az ellen, hogy a magyar állameszmének és magyar nyelvnek a hadseregben megfelelő tér és érvényesülés jusson. Az előtte szóló képviselő akkor, midőn államférfiak beszédét citálta, ferdített a valódi tényálláson. Mi mindig a megértés politikáját keressük — mondta — és fogjuk keresni? (Taps. Éljenzés.) Jogosulatlan törekvések azok, miket az előtte felszólaló pártján állók hirdetnek. (Ugy van.) Maniu képviselőt elítéli, mert épen a megértés politikáját akarta megbolygatni. (Ugy van. Taps.) Az ujoncjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Rakovszky Béla a néppárt nevében röviden kijelenti, hogy ujoncjavaslatokat elfogadja a néppárt.

Molnár Jenő: Az ujoncjavaslatok ellen beszél. Több kívánni valót sorolt föl. Bővebben foglalkozik azzal, hogy a magyar származású tisztek helyeztessenek vissza a magyar ezredhez.

Nem tartja feleslegesnek a katonai ügyek bolygatását. Most messzebb vagyunk a 9-es bizottság javaslatától, mint valaha.

Jékelfalussy honvédmíniszter visszautasítja a katonai szellemre és a legénységre emelt vádakát.

Pilis István erősen kritizálta a hadsereget s a honvédmíniszter kijelentéseit.

Mivel többször eltért a tárgytól, az elnök ismételt figyelmeztetés után megvonta tőle a szót.

Farkasházi Zsigmond szólott még a házszabályokhoz s az ülés 3 órakor véget ért.

A vízhiány megszüntetése.

Megütközéssel közöltük nem régen a városi főmérnök azon kijelentését, hogy a vízmű kibővítése az év vége előtt nem lehet készen. Kifejeztük aggodalmunkat, hogy ilyen körülmények között mi lesz a nyári forróságban, mikor most is tél közepén éjjeleken sokszor el van zárva a vízvezeték, mert a telep nem képes elég vizet szolgáltatni.

Hogy ez az aggodalmunk nem volt alaptalan, mutatja a város főmérnökének most a városi tanács elé terjesztett jelentése és javaslata.

Köszeghy József főmérnök terjedelmes előterjesztésében rámutat, hogy a vízfogyasztás

napi átlaga a múlt évben 6345 köbméter volt; a legnagyobb vízfogyasztás szeptember hóban volt és pedig napi 6645 köbméter, valamint október hóban napi 6640 köbméter; száraz időben nem ritkán 6800, sőt 6885 köbméter volt a napi fogyasztás. Ezt az óriási vízfogyasztást a vízműtelep nem bírja meg; estére a medence kiürült s így éjjelre a fővezeték el kellett zárni, sőt most télen is sokszor el kell a főcsövet zárni.

A folyó évben, mikor új építkezések lesznek, ismét növekedni fog a vízfogyasztás s odajutunk, hogy nappal is el kell zárni a vezetékét. Az ilyen gyakori csőelzárás pedig igen rossz beteloyással van a csőhálózatra és a közegészségre, mert az elzárások után az új töltésknél levegő jut a csövekbe s ezek igen nagy nyomást gyakorolnak a csapokra és a tömítéseket igen meglazítja s a hálózatot rongálja. Közegészségügyi szempontból azért veszélyesek az elzárások, mert a légüres térnél az esetleges külső hézagon beszívások lehetnek s így inficiálva lenne a csőhálózat.

A vízvezeték biztonságának megőrzése elengedhetlen szükség s ezért előterjeszti, hogy a vízhiány leküzdésére mindent meg kell tenni.

A kondenz-víz ellátására, dr. *Károly* Irén javaslatára készített kut vize, a vegyelmezés szerint kifogástalan s a kut közel van a Köröshöz és igen bővizű. Szükségesnek tartaná, hogy a kuthoz 10 méter hosszú galériát (felső kutat) fektetnének le, amelyből 30 lóerős villamos motorral napi 1500 köbméter vizet lehet nyerni. Ha a vízműtelepre 6000 köbméter vizet számítanak, ezzel az új galériával együtt 7500, sőt 7800 köbméter vizet lehet nyerni naponta, amely teljesen fedezi a város vízszükségletét, oly képen, hogy éjjel sem kell egészen lezárni a vezetékét, nappal pedig teljes vízzolgáltatás lesz.

Ezek a munkálatok 23,000 koronát igényelnének.

A 10 méter hosszú új galéria egy aknában végződne. A kut mellett egy favázis kis gépházat kell építeni, a melyben két centrifugális turbina szivattyú állítatnék fel s ezek hajtására két 30 lóerős elektro-motor egyenkint 3000 volt feszültségre, szükséges. A kútból közvetlenül lehetne a csőhálózatba, de a főgépház vízéval egyidejűleg a magas medencébe is felnyomni a vizet.

Javasolja a főmérnök, miszerint a tanács a márciusi közgyűlés elé tegyen előterjesztést, hogy a biztosan beálló vízhiány megszüntetésére 23,000 koronát szavazzon meg s mondja ki, hogy telebbezés bevétele nélkül megbizsa a mérnöki hivatal a munkálatok megkezdésével s hogy a gépek és motorokra sürgős ajánlatot szerezzen be s ha a turbina belföldön nem kapható, azt a külföldről szerezzze be.

Ezen munkálatok gyors keresztülvitele esetén a folyó évben nem lesz vízhiány.

Az új befektetések a vízmű kibővítése után sem vesznek kárba, mert üzemzavarnál mindég forgalomba lehet hozni. Állandó szivattyuzásra azért nem alkalmas, mert a személyzeti költség magas. Azért a víz a kondenz-kuthban nem romlik meg, mert miként most, a kondenz-vizet ezután is abból szivattyuzzák.

A vízmű üzembiztonsága érdekében még más javaslatot is tesz a főmérnök.

Szerinte szükséges, hogy a magas tartály felszálló csöveit véges-végig betonaknába építtessék és a csőhálózat egyik távoli helyén még egy nyomás-kiegyenlítő magas tartály létesíttessék, abból a célból, hogy ha a mai magas tartály bármi oknál fogva szolgálaton kívül helyeztetnék, legyen a városnak egy olyan eszköze, melylyel az okvetlenül szükséges nyomás kiegyenlítést eszközölhesse. Erre nézve a tervek készíti a mérnöki hivatal.

Eddig van a főmérnök előterjesztése, amelyhez van pár szavunk.

Az előterjesztésben felsorolt munkák teljesítése elől bajosan lehet kitérni, mert ha kellőleg nem gondoskodunk, a nyár közepén beláthatlan kellemetlenségek közé jutna Nagyvárad.

közönsége. Azonban ha a városi tanács nem alszik egy évnél tovább a vízműkibővítésével, legalább is nyárközépre elkészülhetett volna az új vízvezetési telep s most nem lenne szükség arra, hogy 23000 koronát, sőt még többet feleslegesen kiadjon a város.

Ez az előterjesztés különben fényes elégtétel dr. Károly Irén törvényhatósági tagnak, aki a kondenz-víz felállítását javasolta és sürgette. Annak idején a város főmérnöke teljesen hiába valónak tartotta ezen kutat és berendezést s ime most ennek segítségével mennek meg másodszer is a várost a vízhiány veszedelmétől.

A töpörödött öregasszony.

vagy

A felültetett Napló.

A »Nagyváradai Napló« legutóbbi számában ismét egy kis »klerikális« csemegével kedvesedik olvasóinak. Ma egy püspökfalat, holnap egy gimnázium, későbbben egy jótékonyági intézet és így tovább, napról-napra . . . Legujabban a Szent László-menedékház ügyeibe ava kozik bele. Nem titkolhatjuk, hogy első gondolatuk az volt, hogy legjobb az ilyen fel sem venni. De mégis mi a »Nagyváradai Napló«-t honorálni akarjuk: ráfogjuk a jóhiszeműséget, elhiszük még azt is, amit ő maga sem hisz el: a jóakaratot. Mert az a morális háttér, millieu, amivel ez a lap gondolkodik, felfog és kritikizál, felment ugyan bennünket az önvédelem primitív obligójától is. Jó, ismételem, a jóhiszeműséget, a kommentár nélküli tárgyilagos leközlést meg kell becsülni még a »Nagyváradai Napló«-nál is, sőt . . .

»Töpörödött ráncosképi öregasszony állított be tegnap szerkesztőségünkbe« . . . kezdi novellaszerű tónusban referációját ez a humánus hirlap. Nos és ez eddig érthető, elvégre, hová menjen az ember ráncos képpel is panasszal »egy felekezeti jótékony intézet« ellen, ha még a Napló redakciójában sem öntheti ki szíve keservét. Márkó Jánosné — a nagy informátor — tehát a »legjobb részt választotta«. A világért sem akarnók e tisztas öregasszonynak rossz híret költeni. Személyesen beszerzett információim alapján ki kell jelentenem, hogy Márkó Jánosné igen buzgó s áhítatos lélek volt, de az igényei, azok fejedelmiek voltak. Ez a jó asszony egy ideig az apostolok házában volt esendes lakója. Innen távoznia kellett a gymra miatt. Mert sem az apostolok háza, sem a Szent László intézet nincs berendezve olyan igényű szegények számára, akik önmagukról elmondhatják: »Világéletemben elsőrendű kószhoz voltam szokva, nem bírtam a táplálékot elfogyasztani.«

Hogy aszpi, pástétom nem került ennek a jámbor, oly jóízű néhai »uacsóságának« az asztalára, azt gondolom, még a Napló információja nélkül is megérthető. S ezen ne tessék csodálkozni, aki ennek az intézetnek financiálit ismeri, tudja jól, hogy egy-egy emberre 242 korona évi kiadásnak szabad csak esni, ami bizony napokra felaprózva jelentéktelen semmit tesz ki. S mégis ebből a morzsából kenyeret tudnak igazán elővarázsolni. A gyermekek s öregek tisztán járnak, nem panaszkodik egyik sem az éhség miatt, mert ezek igazi szegények. Hogy azután mindezek dacára nem lehet mindenki igényeit kielégíteni, ennek az okát talán másutt is lehetne keresni. Hiszen kérem, ha minden izlés egyforma volna, akkor a Naplónak még én is előfizetője volnék! Márkó Jánosné azonban, miután az intézeti koszt — úgy látszik — életveszedelemmel fenyegette, »saját konyháján« igyekezett életének még hátralevő éveit megmenteni. Ez a »saját konyha« a szoba cserépkályhájának parázs helye volt. Miután azonban a hagyományos főzési mánia

következtében a parazsocskák a szoba padlójára kerültek, a főzőknő betiltotta, hogy bárki is saját kosztján élhessen. Okosan tette. Minek akkor külön főzni és konyhát tartani, ha ilyen öreg nyencek előzőleg dudává tömik magukat. De úgy látszik, ezen még a Napló sem ütözik meg nagyon, hanem aztán, ami ritka betűvel van szedve, — meg elevenednek az Ubrik Borbálák, világosan látod a zárda titkait, a hét szűk esztendő csörgő csontu alakjai felvonulnak előtted. Jéggé fagyott koldusokat talált, mert 8 órán túl nem szabad fűteni a nappali szobákban, miután a jámbor bácsik s bóbiskoló gyermekek 7 óra felé aludni térnek. Ez a borzalom tanyája; Itt a pápizmus orgiázik. Magam is terrorizálva vagyok. Reszkető kézzel esengettem be. El voltam szánva! Biztos néhány temetetlen hulla, néhány hörgő árva gyermek! . . . S ime, Zak Róza, a Napló emlegette elájult hajdon áll előttem. Majdnem az exorcismus pinsulájába kezdtem, nem, lehetetlen, hogy ez Róza volna, hiszen én a Naplóban olvastam, hogy betegen fekszik.

Egyszerre világos lett előttem: oh Napló, milyen kevés van benned a naphól. Jól van! Gondolám magamban, de hol van ama bizonyos, 12 botütéssel tetovált ártatlan, szegény, elhagyott, lerongyolódott gyermek? Pap Jóska azonban — látszik — nem olvasta a Naplót, mert ő szabad óráiban a Stark-féle iskolában szerzi be a tudásnak azon alapos kezdetleges vonásait, melyek hirlapi hivatásának pályáján a hiszékenység komikumától meg fogják menteni. Hogy Jóska barátunk, aki többek között a correkcio fraternát úgy értette, hogy felebarátjai háterőségét reszelővel próbálgatta, valóban testi fenytéssel lón megrendszabályozva: tagadhatatlan tény. Ott ahol házi fegyelemről akarunk beszélni, ott ahol különféle gyermekek kerülnek a kéz alá, sokszor bizony nyers, sőt von Haus szus inficiált materiával kell bibelődni, nem éppen olyan »institutum quid«, hogy »fizikai tényezők« is beszegődnek a pedagógia elvek szolgálatába. Hogy azután ez a pusztá pedagógiai jelenség rémhistóriákkal van szaturálva, hogy szó esik engedelmisséget megtagadó humanus hetesről s más egyebekről, ez már természetes valami igaz olyan nénitől, ki bucsuzó félben egyet még rugni akar, természetes egy olyan laptól, mely a felülbírási uri mesterségével nem kompromittálhatja magát.

Ezeket óhajtottuk megmondani nem az elevenére tapintott vádolt áruló kapkodásával, hanem azzal a kegyes leereszkedéssel, amelyet a jóhiszeműség megérdemel. Egyébként a Szent László intézet nyitva áll mindenkinek. Személyes tájékozottságot szerezhet mindenki. El is vártuk volna, hogy azok, kik sulytalanságukat a közvélemény nagy cégére alatt akarják fentartani s elfogadhatóvá tenni, fel tudnak kapaszkodni a sajtó munkásainak, szolgálóinak első lépcsőjére: »Plus odortet scire, quam loqui«. (Plant Epid. 1. 1, 57.)

D. J.

Gyilkosság Margittán.

A testvér bosszúja.

Egy régi pörlekedés utolsó jelenete játszódott le tegnap előtt délután Margittán, — mely Demeter Mihály meggyilkolásával végződött.

Tegnapelőtt délután 5 órakor haza ment a korcsmából félig ittas állapotban Demeter Mihály. Varga Teréz, kivel már 5 ik esztendője vadházasságban él, del óta várta őt haza s mikor ez 5 órakor megérkezett, igen durván

fogadta s a részeg ember erre egy lécet rántott elő s azzal fenyegette az asszonyt.

— Adj ennem, szólt Demeter.

— Feküdj le te részeg kutya, volt az asszony válasza.

Erre aztán nagy perpatvar fejlődött ki az ember és Varga Teréz között. A pár már régebbi idő óta rosszul élt egymással s az asszony többször otthagya a részeges embert, de a felhők mindig elcsendesedtek s az asszony ismét visszament. A szó harcnak ez alkalommal komolyabb vége lett, mert Demeter Mihály felbőszülve az asszony erős szidalmazásán a kezében levő léccel ütlegezni kezdte.

Varga Teréz erre aztán kiszaladt a házból s elment bátyjához, Varga Ferenchez, ki nek elpanaszolta, hogy Demeter ismét részeg s egy hatalmas léccel megverte őt. Varga Ferenc, ki már nem egyszer szólalkozott össze Demeterrel azért, mert hugával rosszul bánt, nagy haragra lobbant s dühösen rohant Demeter lakására.

— Hogy merted te a hugomra emelni a kezéd ?!

A részeg ember nekiesett erre Varga Ferencnek s a kezében levő lécet ütésre emelte.

— Meghalsz kutya! — ordította Varga s kikapta Demeter Mihály kezéből a lécet s azzal hatalmas csapást mért az ittas ember fejére, ki vértől borított fejjel tertült el a padlón. Az asszony látva, hogy mily szerencsétlenség történt, orvosért rohant, de mit sem használhatott az orvosi segítség, mert reggelre meghalt Demeter Mihály.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Febr. 20. Az Otthon estélye a jogakadémián este 8 órakor.

Febr. 20. Zielinszky Szilárd felolvasása a városházán este 6 órakor.

Febr. 21. Charles A. előadása a jogakadémián d. e. 11 órakor.

Február 21-én. A hegyközségi birtokosok közgyűlése a városházán.

Február 28. Nagyvárad Takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Március 7. A Kath. Kőr közgyűlése és Palotay emlékünnepe d. e. 11 óra.

* **Biharmegye kiadásai a múlt évben.** A belügyminiszter az összes vármegyék kiadásairól és bevételéről összeállította a statisztikát és azt minden főispánnak megküldötte E szerint Biharmegye kiadása a múlt évben 571933 koronát tesz ki. Ebből állami hozzájárulás 528744 korona tehát Biharmegye tulajdonképeni kiadása, amit pótdadókból és az alapok valamint magánvagyonok jövedelméből fedezett 38296 korona.

* **A debrecen—nagyvárad vasut.** A Nagyvárad- és Debrecen között létesítendő új vasut ügyének utja mind jobban kezd egyenesedni. Tegnap ugyanis a miniszter egyszerre két községnek a hozzájárulását hagyta jóvá, pedig erre előzőleg egyáltalán nem volt kilátás A miniszteri jóváhagyás Pocsaj község határozatára, melynek alapján 60000 és Derecske község határozatára, mely 90000 koronát szavazott meg, vonatkozik.

* **Uj gazdasági tudósító** A földművelésügyi miniszter a tenkesi járásra Marossy Antal tenkesi lakos a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

* **Megzavart rablók.** A közeli Less községben tegnap éjjel egy csizes kompánia próbált szerencsét, hogy végigrabolja a község tehetősebbjeit. Először a postahivatalnál akartak rabolni, mivel azonban innét elzavarták, szintén rablási szándékkal a község házába akartak betörni, de itt is észrevették őket. Ezután még Faur Flórián, Seress István és Varga István házában követtek el rablási kísérletet, de sehol nem volt szerencsájük. Valószínűleg kóbor cigányok voltak.

* **Segély a Julián egyesületnek.** A budapesti Julián-egyesület, melynek célja a magyarság, különösen a szlavonai magyarság védelme, kulturális, társadalmi és gazdasági támogatása, kérte Nagyvárad városát, hogy 500 koronával lépjen be az egyesület alapítói közé. A városi főszámvevő véleményezi, hogy a város, tekintve az egyesület missióját, 100 korona segélyt szavazzon meg; a város anyagi viszonyai miatt 500 koronát azoiban nem adhat a törvényhatóság.

* **Kirabolt plébánia.** Szatmárnémetiből távirják, hogy szerdán éjjel betörték a r. kath plébániára és a főispán lakására. A parochián feltörték a szekrényt s 3000 koronát elraboltak, a főispán lakásából azonban semmit sem vittek el, csak összehánytak mindent. Négy embert akkor tartóztatott le a rendőrség és a csendőrség, mikor a Budapest-felé menő személyvonatra felakartak szállni. Bevitték az őrszobába őket, de kettő közülök kiugrott az ablakon. Az egyik rendőrtiszt utánuk lőtt, de nem talált. A vasúti kocsik között elfogták őket. Az elfogtak közül háromnál sok pénzt találtak. A vizsgálat kiderítette, hogy a pénzt rablásból szereztek. Egy déligyümölcs kereskedőt és egy szállító irodát raboltak ki.

* **A tavasz előfutárjai megjelentek:** a magkereskedők széjjel küldik árjegyzékeiket. Határoznunk kell, kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése az mindenkéül, mert a mag külsejéről minőségét megítélni nem lehet, már pedig ha ocsut vetsz, gazt aratsz, — tartja a közmondás. A Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő cég, mely 35 éves eredménydus fenállása óta minden tekintetben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a fenti kérdésre: a cég áruja kitűnő, helyes művelés mellett biztos siker, mely mindenkinek örömet szerez. Árjegyzéke, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld, kézikönyve a gazdának, kertésznek és a természet minden barátjának.

* **Kinevezés.** A nagyvárad kir. tábla elnöke Podhracsky Ferenc ügyvédjelölt nagyszalontai lakost díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Megfagyott az uton.** Matyika Demeter Mácsa pusztai lakos folyó hó 15-én bement a közeli Köröstarján községbe s ott teleitta magát pálinkával. Jól beszeszelve indult vissza a pusztára, de a kemény hideg és a pálinka erőt vett rajta. A fáradalmakat ki akarta pihenni s leült az ut szélére. Nem is kelt fel többé, ott fagyott a göröngyökön.

* **A vasvázás beton építő mód.** A Magyar Mérnök és Építész Egyesület nagyvárad osztálya folyó hó 20-án (szombat) d. u. 6 órakor a városháza dísztermében telolvasó ülést tart. Előadó: Dr. Zieliszky Szilárd műegyetemi tanár. Téma: A vasvázás beton építő mód. (Vetített képekkel.)

* **Francia nyelvű előadás Nagyváradon.** Charles A. tanár, aki pár nap óta városunkban időzik, vasárnap a nagyközönség részére francia nyelvű előadást tart a kir. kath. jogakadémia dísztermében. Az előadás délelőtt 11 órakor kezdődik s tárgyát a francia forradalom és Napoleon képezik. Belépti jegy 2 korona, joghallgatónak 1 korona.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Tatárjárás.
Péntek: Forradalmi nász.
Szombat: Izrael. (Kezdeté 7 órakor.)
Vasárnap délután: Csókkirály.
este: Izrael.

Izrael bemutatója. Holnap, szombaton este mutatják be a Szigligeti-színházban Bernstein drámáját: Izraelt. Tekintettel a Kereskedelmi Csarnok szombati tényes estélyére, a színelőadás ez alkalommal nem fél 8 órakor, hanem 7 órakor kezdődik.

MULATSÁG.

Naptár.

Február 20. A Kereskedelmi Csarnok estélye.
Febr. 21. Hangverseny és háziestély a Legényegyletben.
Február 21. Postás bál. (Csarnok.)
Február 22. Megyebál. (Csarnok.)

Honvédhadapródiskola hangversenye.

Gyönyörű erkölcsi sikert ért el a hadapródiskola ezidei mulatsága. Előkelő és nagyszámú publikum hallgatta végig a műsort, mely a lehető legfényesebb volt minden ízében. — Különösen óriási hatást ért el az utolsó szám, a tornamutatványok, melyek oly precizitással adattal elő, hogy a közönség alig győzött eleget tapsolni.

A város notabilitásai közül ott voltak:

Rimler Károly polgármester, Korda Andor képviselő, Lovag Sreiter, Lausch és Perneczky ezredesek, Erős Rezső püspökségi jószágigazgató, Balogh Kálmán erdőmester, dr. Hoványi Géza t. k. p. ig., Imrik Péter, Fekete József, dr. Móré Pál táblabírók, dr. Molnár Imre és dr. Kiss Géza jogtanárok, Mille Mihály táblabíró, Werner Kálmán árvaszéki elnök, Jezerniczky Dénes és Nagy Márton írszolgabírók, dr. Fráter Pál, dr. Sebő Mihály és dr. Fleischer Béla ügyvédek, dr. Verzár István orvos, dr. Bánóczy Kálmán főispáni titkár, Kappel György és Petry Gyula főreálisk. tanárok, Rosenzweig őrnagy, Kirch alezredes, Aba és Schwartz őrnagyok, Csécsi Nagy Miklós százados, Szőke és dr. Kemény honvédhuszár századosok.

Asszonyok: Lausch ezredesné, Aba Illésné, Schwartz Beroldinger grófné, Csécsi Nagy Imréné, özv. Gyertyánffy Istvánné, Feldmanné, Tamássyné, özv. Vertán Zoltánné, Boross Imréné (Berettyóújfalun), Szőke Bálintné, Erős Rezsőné, Kappel Györgyné, dr. Fráter Pálné, Jancsóné, Major Ödönné, Perényi Kelemenné, Hoffmeister Nándorné, dr. Nossné, Rosenzweig őrnagyné, Virányiné, dr. Verzár Istvánné, dr. Móré Pálné, Koosné, özv. Ritókné dr. Ritókné, dr. Sebő Mihályné, Gaál Sándorné, Naményiné, Dénesné, Dezsőné, Feketéné, Molnárné, Bleierné, Moskovits Miksáné, Hoványi Gézáné, Pauerné, Millyéné, Wirthné, Kakasné, Darvassyné, Kerekesné, Kovácsné, Butykáné, Sebesztáné, özv. Grünwaldné, dr. Keményné.

Leányok: Ránffy Ilonka, Lausch Adél, Vertán nővérek, Rosenzweig Riza, Fekete Ilonka, Aba nővérek, Puskás Irén, Valner Erzsike, Móré Micike, Molnár nővérek, Kappel Lotti, Barcs Emmi, Biró Emma, Ravazdi Ilonka, Herkner Szidi, Lukács nővérek, János Ilonka, Stankotzi Irén, Jancsó Olga, Imrik Margit, Igaz nővérek, Korda nővérek, Kolozvári nővérek, Mille nővérek, Boross Margit, Jezerniczky Erzsike, Kakas Milli, Kerekes Erzsike, Petry nővérek, Barabás nővérek, Nagy Etuska, Baba Irmuska.

Ezután vacsorára gyűlt egybe a közönség az étteremben. Majd táncra perdültek a párok, — mi a legjobb hangulatban egész reggelig tartott.

* A Legényegylet utolsó farsangja.

A Legényegylet lélekemelővé akarja tenni a farsang betelezését azáltal, hogy a hangversenyen elhangzott klasszikus énekszámokból tartalmas programot nyújt vendégeinek, kik közül sokan nem vehettek részt a hangversenyen a Csarnokban, másrészt az egyület hűséges dalárdistái iránt való viszonzás is vezeti, midőn a műsor után egy kis állva elkölthető vacsorával kedveskedik volt szereplőinek. A szíves vendégekre nézve is ajánlatos lesz, hogy egy kis morzsáról gondoskodjanak a maguk számára. A pompás hangverseny zongorán kitűnő zongoraművészek fognak szebbnél-szebb darabokat játszani egészen bálitáncrend szerint. Az egyület morzsa-estélyére a belépő egy korona s február 21-iki vasárnap este 8 órakor fog kezdődni az egyület helyiségében, Teleky-utca 13. szám alatt.

* **Kereskedelmi iskola táncmulatsága.** Tegnap este tartották a felső kereskedelmi iskola növendékei táncmulatságukat, amely ugy erkölcsileg, mint anyagilag imponánsan sikerült. A mulatságot jól összeállított műsor vezette be, amelyből különösen kiemelendő Huszár László hegedű-szólója, melyet nagy technikával és virtuositással adott elő, továbbá a »Két direktor« bohózat, amelyet finn eredetiből a kereskedelmi iskola tudós tanára Báthory Ferenc fordított magyarra igen ügyesen és ötletesen. A szereplők közül kiemelendők Sarkadi Klárka, Sebő Jucika, Hirsch Lajos és Nagy Károly, akik mindannyian dilettánsokat jóval felül muló művészettel adtak vissza a kitűnő darab szépséget. A műsort reggelig tartó tánc követett. A jelen voltakkal teljesen megtelt a Kereskedelmi Csarnok nagyterme.

EGYESÜLETEK.

(**Feloszlott egyesület.** A nagyvárad iparfejlesztő és pártoló egyesület még az elmúlt év elején feloszlott. A kereskedelmi miniszter most értesíti a várost, hogy az egyesület feloszlását jóváhagyta s rendeli, hogy a 135 K. 16 fillér vagyon az építőiparosok szövetsége részére adassék át.

TÁVIRATOK.

Megegyezés Törökországgal.

Budapest, febr. 18. Konstantinápolyból sürgönyzik, hogy a minisztertanács foglalkozott az Ausztria-Magyarország és Törökország között kötendő egyezség jegyzőkönyvével. Most már minden pontot kedvezően intéztek el s az összes kérdésekre megállapodtak. A jegyzőkönyv szövegét megtáviratozták Bécsbe. A jegyzőkönyvek aláírása pénteken vagy szombaton megtörténik. A bojkott megszüntetésére is megállapodtak. Vitás kérdés már nincs s Bosznia kérdése is véglegesen elintéztnek tekinthető.

Az oroszok Szerbia ellen.

Budapest, febr. 18. Pétervárról jelentik távirati uton, hogy az ottani irányadó körök jól ismerik az Ausztria-Magyarország és Szerbia között fennálló feszült helyzetet s nem csodálkoznak, ha Szerbia eljárása miatt a monarchia elvesztené a türelmét. Kijelentették, hogy ha a monarchia és Szerbia között kitörne a háború, Szerbia nem számíthat Oroszország támogatására.

A bolgárok nyugtalankodnak.

Belgrád, febr. 18. Szófiából nyugtalanító híreket jelentenek. A lakosság a király megérkezésekor tüntetői fog Törökország ellen. A tirnovói miniszteri tanácskozástól fontos döntést várnak.

TANÜGY.

Megjutalmazott kath. tanítók.

Az Országos Kath. Magyar Iskolaegyesület ügyvezető igazgatója dr. *Giesswein* Sándor apátkanonok, ügyvezető elnök elnöklése alatt f. hó 9-én ülést tartott melyen a múlt évi rendkívüli közgyűlés határozatából a Gazdák Biztosító Szervezetétől járó évi 2000 korona díj terhére kitűzött két 200—200 koronás jutalmat ítérte oda az arra legméltóbb kath. tanítóknak. Az egyházmegyei főtanfelügyelőknél nagy gonddal indokolt elterjesztései közül igen nehéz volt a választás, mert az összes ajánlottak közül igen nehéz volt a választás, mert az összes ajánlottak közül kivétel nélkül méltó arra, hogy megjutalmazassanak, végre is a kor, a működési idő döntött a szétosztásnál s így a magyar beszéd sikeres tanításáért a 200 korona jutalmat Kirc István teveli kántortanítónak, a pécsi egyházmegyei tanítóegylet jegyzőjének ítélte oda, akit az egyházmegyei tanítóság bizalma is kijelölt a jutalomra, mint olyan tanítót, aki a teljesen német községet szellemben és nyelvben megmagyarosította és irodalmilag is ismert neve van kartársai előtt. A kath. ifjúsági egyesületek vezetése körüli érdeméért 200 koronával jutalmazza az Iskolaegyesület Matkovich Elek rábapordányi főtanítót, aki az ottani ifjúsági egyesülettel fontos szociális tevékenységet fejt ki.

Az egyesület ezenkívül 300 korona értékű könyvet küld szét azoknak a tisztelt kartársaknak, akiket az illetékes főtanfelügyelőség jutalomra felterjesztett, de ezuttal ezt el nem nyerhették. A Szent-István-Társulat önköltségen bocsátja az egyesületnek rendelkezésére a szétküldendő műveket.

Könyvjutalomban részesülnek: Eger egyházmegyéből Bobek László dorogházi tanító, erdélyi egyházm. Vitos Menyhért tövisi és ifj. Bálint Zoltán fénydi tanítók; Kalocsa érseki megyéből: Valentini Cecília zombori (tanyai) tanítónő és Hammer Ferenc kalocsai tanító, Nyitra egyházmegyéből: Hrabos Kamilla végbesztercei tanítónő és ifj. Brünner Alajos bittsei tanító, a pécsi egyházmegyéből Krammer Károly mágocsi tanító, pannonhalmi főapátságából Draskovits József péterdi (Veszprém) és Keller Jenő tárkányi tanítók, a rosznyói egyházmegyéből Ragályi József rathószabadi tanító és Tóth Géza jászói igazgató-tanító, a szombathelyi egyházmegyéből: Tóth Albert szeretneki és Szabó Károly szombathelyi tanítók, a szatmári egyházmegyéből: Szvitelszky Emil nagyberesznaei tanító, a veszprémi egyházmegyéből: Kémer Gyula nyögéri és Müller Gyula tördemici tanítók.

Az itt fel nem sorolt egyházmegyékből eddig nem érkezett be válasz az illetékes főtanfelügyelő uraktól az iskolaegyesület felkérésére és ha így vannak is az illető egyházmegyekben elismerésre méltó működésű tanítók — ami kétségbe sem vonható — ezek ezuttal a határozathozatalnál tekintetbe nem voltak vehetők. A díszes névsor igazolja, hogy a magyar kath. tanítóság nagy testületében nemes munka folyik, amelynek áldásai a nép gyermekeinek vallásos és hazafias életében gyümölcsöznek.

Szívvel üdvözljük az ifju egyesületet, az Országos Kath. Magyar Iskolaegyesületet, amely már a kezdet kezdetén nemes céljainak megvalósításában legelső munkatársait, a kath. magyar tanítóságot emeli föl azzal, hogy buzgó működésükre ráirányítja az illetékes körök

figyelmét. Nem az összeg nagysága és a könyvek sokasága, hanem a tény, hogy a kath. tanítók buzgó munkáját is meglátjuk ezuttal ez az, a mi érdekeink javára jelentőséggel bír.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, febr. 16

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt. —	—	10.38
Rozs okt. —	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt. —	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, febr. 16

Osztrák hitelrészvény	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	748.—
Leszámitoló bank	—	743.75
Rimamurányi	—	561.50
Osztrák-m. államvasuti részv.	—	692.25
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1909. febr. 16.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	240.—	—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	95.50	—
Magyar nyereséj sorsjegy kölesön	33.50	—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	94.50	—
Osztrák járadék papírban	—	186.—
Osztrák járadék ezüstben	—	145.—
Osztrák járadék aranyban	—	97.25
Osztrák korona járadék	—	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	—	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	—	197.50
Magyar hitelbank-részvény	—	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	—	730.—
Magyar hitelrészvény	—	748.—
London vista	—	631.50
Páris vista	—	689.50
20 márkás arany	—	23.51
20 frankos (Napoleon)	—	19.02
Német birodalmi márka	—	117.96

REGÉNYCSARNOK.

EMIKE.

IRTA:

HAJDU IMRE.

(Folytatás.)

51.

— Nagy isten! — kiált Demeter kétségbeesett hangon, — a nagyságos asszony meghalt.

— Meghalt?! — utánozza Demetert a két tiszteletes s midhárman közrevették a boldogultat s úgy sirtak, úgy zokogtak felette, mintha tulajdon édes anyjukat veszítették volna el benne; de igazuk is volt, végre a tiszteletes szólalt meg:

— Emeljük fel uraim az ártatlant s tegyük a pamlagra.

Mikor azután oda fektették, letérdelt a három férfi a pamlag elé s elkezdtek hangosan imádkozni.

Ünnepélyes csend honolt a szobában, amint a három férfi elvégezte imáját, csakis kívülről a nyitott ablakon hallatszott keresztül,

hogy miként játszik az alkonyat szellője az ablakok alá ültetett jegenyefák sárguló lombjaival, koronkén egy-egy sárguló levelet hullatva alá, mintha az olvasóról egy leimádkozott szemet bocsátott volna le... Csitt!... hallgal... ez is imádkozik.

Oly régóta nem láttuk már ami kedves Filemon bátyánkat, hogy ha még sokáig időzünk Keseszegen, könnyen megeshetik rajtunk az az illetlenség, hogy nem fogunk reá ösmerni; keressük fel tehát, hogy vajjon mit művel oly hosszú idő óta, de különösen pedig az alatt, mialatt Keseszegen a fentebb leirt szomorú esemény történt.

Az idő el szokott járni, akár akarjuk, akár nem.

A kakukos óra elütötte a délutáni három órát a Filemon bácsi pipáló szobájában, aki maga ott heverész boszusan a pamlagon, akkora tajt pipából szipákolva, mint egy itcs bögre.

Boszusan! de hát miért?

Hm! mindennek megvan szerinte a maga oka-foka, így az ő bosszúságának is; de már azután hogyis ne haragudnék az ember, mikor pénzt kér valakitől, még pedig sok pénzt, az már azután persze hogy ismét nem a dologhoz tartozik, hogy vajjon úgy... megadom... vagy soha meg nem adom fejében is; csak elég az hozzá, hogy pénzt kér, azután nem kap s mindennek tetejébe mégis azt kívánja bosszu haju s rövid eszű leányom és feleségem asszony, hogy a jámbor keresztyén ember ahhoz a pénzt nem adó valakihez menjen con amore kezét csókolni, azután kívánjon neki számos születésnapokat.

Üm! ez már mégis csak malitia!!...

Amint a szegény Filemon bácsi siketen is, hangosan is ekként gondolkoznék, hát egyszer csak ismét megnyílik az ajtó s megjelen rajta Emike.

— De édes apám!

— Semmi édes apám! — vág szavába boszusan az öreg, — megmondtam már, hogy engem hiába is kértek, akár szent Makárius naptól Szilveszterig, ami netto nottissimo háromszázhatvan négy napokat tesz és én még sem fogok oda menni.

— De lássa apácskám! szegény jó Nina néni meg fog neheztelni.

— Bánom is én, ha addig haragszik is, mig mérgében meg rem pukkan.

— Ejl! ejl! édes apám, bizony nagyot vették, hát a jó Nina néni nem mindég javunkra volt nekünk.

— Igen javunkra, mikor kárunkra nem lehetett s ha úgy hébe-hóba valamit tett is, azt is örökösen a szemünkre hányja.

— Talán azért haragszik szegényre édes apám, hogy most nem régiben a badeni utra nem adott pénzt?

— Azért is, másért is, gyermek vagy, nem érted, miközöd vele? hallgass.

— Jól van édes apácskám! hallgatni fogok, jó leszek, minden szavát teljesíteni fogom, olyan szófogadó leszek, hogy csak gondolnia kell valamit s én akkora már elvégeztem azt, csak az egyszer tegye meg kedvünkért, hogy vigyen el Keseszegre, vagy legalább küldjön el bennünket Nina nénihez.

— Mondtam már, hogy se szó, se beszéd, hiába kérsz, ne is alkalmatlankodjatok nekem, sem te, sem anyád; majd bizony, hogy összeszidjon kedves nénétek, mint egy vén kutyát? hiszen nem ettem talán bolond gombát? abból bizony semmi sem lesz, amíg a temetésére nem hívnak, akkor majd elmentek, de addig nem! — azután punktum.

— Jaj istenem!

— Ugyan ne sopánkodj itt, mint egy kártvallott cigány! mert lelkemre mondom, hogy kikergetlek.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

M. kir. államvasutak üzletvezetőség Arad.

1766—1909. II. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet:

A Békéscsaba állomáson létesítendő áruváltó két részben történendő előállítási munkálataira.

Az építéshez szükséges anyagok közül a terméskövet, aki nem rostált homokot a szénalakot a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve ácsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig első rendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződés-tervezet, az ajánlati minta és költségcsatolás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők; a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétlfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétlfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárától megszereshetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, úgy mint a pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költségcsatolást pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

Ajánlat az 1766—909. sz. versenyárgyalási hirdetési alapján a magyar királyi államvasutak Békéscsaba állomáson létesítendő áruváltó előállítási munkálataira kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi március hó 2-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája I. em. 13. ajtó sz.).

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. március hó 1-én déli 12 óráig a pályázónak 3500, azaz Háromezer ötszáz korona bánatpénzt a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letételi jegy nem csatolandó. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére a törvényes képesítéssel nem bírnának, köteles ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni, és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1909. február hó.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetőség Arad.

1865—1909. II. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet:

A Békéscsaba állomáson létesítendő postaépület előállítási munkálataira. Az építéshez szükséges anyagok közül ki nem rostált homokot és szénalakot a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségcsatolás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8 órától délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétlfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétlfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárától megszereshetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, ugymint a pályázati feltételeket, szerződés tervezetet és költségcsatolást pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlathoz fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal: Ajánlat az 1765—909. sz. versenyárgyalási hirdetési alapján a magyar királyi államvasutak Békéscsaba állomáson létesítendő postaépület előállítási munkálataira kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi február hó 23-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája I. emelet, 13. ajtó sz.).

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi február hó 22-én déli 12 óráig a pályázónak 2000 azaz Kettőezer korona bánatpénzt a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár chequeforgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a

bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letételi jegy nem csatolandó. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű pecséttel le nem zárt, sértett borítékban helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tétetett figyelembe nem vétetnek.

Oly ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1909. évi január hó.

Az üzletvezetőség.

Hirdetések

felvétetnek
a kiadóhivatalban.

**Megnyitak
a Fekete Sas
nagyszálloda
éttermei.**

Nagyvárad valóságos látványosságát képezi a Fekete Sas éttermei és földalatti (souterrain) vendéglőhelyiségei. Pazar fény közepette a legmodernebb berendezés biztosítja a kitűnő kényelmet ezen helyiségekben.

Kitűnő magyar és francia konyha, kiváló bel és külföldi borok, Diéher féle dupla márciusi sör.

Társas étkezések céljára a legalkalmasabb helyiségek állanak rendelkezésre. Valóban méltán részlegül ezen helyiség és annak fáradságot nem kímélő bérlelője BENRÁD ALBERT arra, hogy a nagyközönség öt pártfogásban részesítse.

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre

féléves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozású kölcsönöket konvertál a

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkéréseknél telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükségeltetik.

Belépési felhívás

a 6-ik évtársulatba.

A Belvárosi Takarékpénztár kebelében alakult **Belvárosi Takaréék és Hitelszövetkezet** minden év január és július elsején egy-egy három évig tartó új évtársulatot nyit. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér fizetendő, melynek összege a három év elteltével a felmerülendő haszonnal együtt fog az üzletrészeseknek visszafizettetni.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani s a tagok hiteligenyeit kielégíteni. Szövetkezetünk tehát amellet, hogy a **takarékosság ügyét szolgálja** tagjainak betéteik négyötödrésze erejéig kölcsönt is nyújt.

Vidéki tagok a heti befizetéseiket befizetési lapok útján teljesíthetik.

Felvételidij üzletrészenként 10 fillér s az első betét befizetésekor mindenki megkapja a saját nevére kiállított betéti könyvecskéjét.

Szövetkezetünk igen tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik szövetkezetünk tagjai óhajtanak lenni felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti helyiségünkben (Rákóczi ut, Barts—Óvári palota) bármikor jelentkezni sziveskedjenek.

A Belvárosi Takaréék és Hitelszövetkezet Igazgatósága.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.
Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

(Betét kamatadót az intézet fizeti.)

A folyó hó végén nyilvános aláírással kerülő

4 $\frac{1}{2}$ % m. kir. kincstári jegyekre előjegyzéseket az eredeti felvételek mellett elfogadunk.

MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **W o l f r a m** lámpa **darabja 4.50 kor.** 100 gyertyásé **7 kor. 50 fill.**

10 drb. egyidejű vételnél **10%** eng.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát **5** százalék kartell áron alul.

Mindennemű **izzólámpa különlegességek,** fényképező-lámpák, ugyancsak **5** százalékkal **kartell áron alól kaphatók.**

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. léertől 12 léertől minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Megvettük a KERN-féle csemege üzlettel szemben levő CZILLÉR IMRE-féle

vászon rőfös- és szőnyegáru raktárt

Rákóczi-ut 7. a. (Szt. István palota) hol az

ÁRUSÍTÁST!

megkezdtek.

Eladásra kerülnek az összes női ruhakelmék, Blous és ruhaselymek, szőnyegek, függönyök, vásznak, asztalneműek, ruhavásznak himzett batistok mosóárak, stb.

Tisztelettel

Dick Jakab és Társai.

Egy kis vég $\frac{4}{4}$ vászon 1.50

Egy kis vég $\frac{9}{8}$ kelengye vászon 1.75